

Sygn. akt I C 193/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu Wydział I Cywilny

Przewodniczący: SSO Jacek Chmura

Protokolant: Agnieszka Wypych

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 grudnia 2015 r. w Kaliszu

sprawy z powództwa K. B., G. S. i S. S.

przeciwko M. N.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego M. N. solidarnie na rzecz powodów

K. B., G. S. i S. S.

kwotę 132.300,91 zł (sto trzydzieści dwa tysiące trzysta złotych 91/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 19 lutego 2014 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. koszty sądowe stosunkowo rozdziela i z tego tytułu zasądza od pozwanego M. N. solidarnie na rzecz powodów K. B., G. S. i S. S. kwotę 15.372 zł (piętnaście tysięcy trzysta siedemdziesiąt dwa złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSO Jacek Chmura

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 stycznia 2014 r. powodowie S. S., K. B. i G. S. wnieśli przeciwko pozwanemu M. N. o zapłatę kwoty 180.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za nienależyte wykonanie projektu architektonicznego oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powodowie twierdzili, że zlecieli pozwanemu wykonanie projektu budowlanego w zakresie przebudowy, nadbudowy i rozbudowy budynku usługowego o pomieszczenia mieszkalne, na nieruchomości położonej w K. przy ul. (...).

Pozwany wykonał przedmiotowy projekt, zlecając wykonanie projektu konstrukcji budynku innym osobom. Po kilku miesiącach od rozpoczęcia prac budowlanych, w lipcu 2012 r. prace te zostały wstrzymane z uwagi na wady projektu. Pozwany wadliwie wykonał inwentaryzację istniejącej budowli i pobieżnie ocenił konstrukcję istniejącego budynku w trakcie wykonywania projektu. Konstrukcja istniejącego budynku parterowego nie pozwalała bowiem na dokonanie nadbudowy w sposób zaprojektowany przez pozwanego bez konieczności dokonania dodatkowych wzmocnień istniejącego budynku.

Powodowie na skutek wadliwie wykonanego przez pozwanego projektu ponieśli szkodę w postaci kosztów inwestycji w wysokości 357.878,08 zł, a żądana w pozwie kwota 180.000 zł określona jest tylko szacunkowo. Koszty związana

ze wzmocnieniem konstrukcji budynku w znaczny sposób podwyższają koszty planowanej przez powodów inwestycji. Pozwany M. N. nienależycie wykonał umowę o dzieło w postaci projektu architektonicznego zleconego przez powodów, odpowiada on zatem, na podstawie art. 471 k.c. za wyrządzoną powodom szkodę w postaci poniesionych przez powodów kosztów podjętej inwestycji.

W odpowiedzi na pozew z dnia 18 marca 2014 r. pozwany M. N. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenia od powodów solidarnie na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwany twierdził, że zawarł z powodem S. S. umowę o dzieło w postaci wykonania – ostatecznie – trzech projektów architektoniczno-budowlanych przebudowy, nadbudowy i rozbudowy całego budynku handlowo-usługowego położonego w K. przy ul. (...). Powód S. S. przekazał pozwanemu częściową dokumentację istniejącego budynku, z której wynikało, że ściany fundamentowe są wykonane z bloczków betonowych. Pozwany na przełomie listopada i grudnia 2010 r. przekazał powodowi całość dokumentacji, która stanowiła podstawę do wydania pozwolenia na budowę, uzyskanego przez powoda. W toku prac budowlanych okazało się, że ściany nośne piwnicy nie są wykonane z bloczków betonowych lecz z pustaków żużlobetonowych, co istotnie wpływa na nośność istniejącej konstrukcji budynku. Pozwany zaproponował wykonanie zastępczego projektu uwzględniającego konieczność wzmocnienia konstrukcji budynku. Pozwany również, pod presją powodów, zgodził się na pokrycie kosztów wykonania zadania budynku, z uwagi na zbliżający się okres jesienno-zimowy i z tego tytułu zapłacił powodom 25.000 zł. Pozwany nie uznał nigdy błędów czy usterek przedmiotowego projektu ani też nie uznał jakichkolwiek roszczeń finansowych powodów dochodzonych w niniejszym postępowaniu. Jednocześnie pozwany M. N. zakwestionował wysokość obliczonej przez powodów szkody.

Jednocześnie pozwany zarzucił, że umowa została zawarta tylko z powodem S. S., zatem pozostali powodowie nie mają legitymacji do występowania wobec pozwanego z jakimikolwiek roszczeniami.

Pozwany wydał powodowi projekt architektoniczny, a powód S. S. odebrał go bez zastrzeżeń, zatem powód utracił roszczenia z art. 55 ustawy prawo autorskie, natomiast roszczenia przewidziane w przepisach kodeksu cywilnego dotyczącego umowy o dzieło są przedawnione z uwagi na upływ terminu z art. 646 k.c. Odpowiedzialność pozwanego z art. 471 k.c. nie zachodzi, albowiem powód nie poniósł szkody.

Sąd ustalił następujące okoliczności faktyczne:

Powodowie S. S., K. B. i G. S. są współwłaścicielami nieruchomości położonej w K. przy ul. (...), wcześniej stanowiącej własność ich rodziców. Nieruchomość ta jest zapisana w księdze wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Kaliszu (...).

W latach 90-tych XX w. rodzice powodów wybudowali na tej nieruchomości budynek usługowo handlowy, zawierający dwie kondygnacje: piwnice i parter. W założeniu budynek miał zawierać jeszcze dwie kondygnacje mieszkalne, jednakże po wybudowaniu piwnic i parteru budowa została wstrzymana na kilka lat.

(wypis z treści księgi wieczystej k. 13-29, zeznania powoda S. S. nagranie 01:00:39-01:02:14 k.440).

W 2010 r. powodowie wyodrębnili na przedmiotowej nieruchomości odrębne lokale i każdemu z nich przypadła na własność ich część.

(wypis z treści ksiąg wieczystych odrębnych lokali k.30-89).

W latach 2007-2008 r. powodowie podjęli decyzję o kontynuacji budowy budynku przy ul. (...) poprzez nadbudowę dwóch kondygnacji mieszkalnych. Powodowie chcieli zmienić wygląd budynku, a wcześniej wydane pozwolenie na budowę utraciło ważność. Powodowie podjęli rozmowy z pozwanym M. N. w przedmiocie wykonania projektu nadbudowy, rozbudowy i przebudowy przedmiotowego budynku. Rozmowy te prowadził w imieniu powodów S. S..

(korespondencja elektroniczna k.310, projekt umowy k.311-314, zeznania powoda S. S. nagranie 01:03:53-01:05:11, k.440).

W wyniku negocjacji strony zawarły ustną umowę, na mocy której pozwany M. N. zobowiązał się wykonać projekt architektoniczno-budowlany przebudowy, nadbudowy i rozbudowy budynku usługowego o pomieszczenia mieszkalne. Podstawą uzgodnień był między innymi projekt umowy przesłany powodowi przez pozwanego przy korespondencji elektronicznej z dnia 19.11.2009 r.

(zeznania powoda S. S. nagranie 01:05:11-01:06:12, k.440).

Powód S. S. zgromadził i przekazał pozwanemu M. N., przy zawarciu umowy, będącą w dyspozycji powodów część dokumentacji technicznej istniejącego budynku usługowego. Przekazana dokumentacja została przyjęta przez pozwanego jako podstawa do wykonania nowego projektu budowlanego. W związku z wyodrębnieniem własności lokali przez powodów, ostatecznie projekt budowlany obejmował trzy projekty – trzech segmentów nadbudowy: A, B i C. Wykonane zostały również badania geologiczne, za które powodowie zapłacili kwotę 2000 zł.

(rysunki techniczne k. 353-357, zeznania powoda S. S. nagranie 01:06:12-01:09:21, 02:06:16, k.440, zeznania pozwanego M. N. nagranie 02:23:39, k.440).

Inwentaryzacja istniejącego budynku została wykonana w listopadzie 2009 r. W trakcie inwentaryzacji pozwany bazował na wcześniejszej dokumentacji technicznej i oświadczeniu inwestora o użyciu właściwych materiałów budowlanych. Widać było, że do budowy ścian były używane różne materiały budowlane, cegła pełna, pustak żuźlowy oraz pustaki ceramiczne. Na etapie inwentaryzacji nie zostały wykonane żadne dodatkowe badania lub odkrywki. Pozwany nie badał przy inwentaryzacji kondygnacji podziemnej budynku, nie zażądał umożliwienia mu dostępu do tych pomieszczeń. Nie brał on pod uwagę, że ściany piwnicy mogą być wykonane z innego materiału niż określony w projekcie. Pozwany i jego pracownicy nie mieli utrudnionego dostępu do budynku przy ul. (...).

(ekspertyza k.594, zeznania świadka S. J. nagranie 00:08:45 k.406, zeznania powoda S. S. nagranie 01:07:09, 02:07:25-02:09:42, k.440, zeznania pozwanego M. N. nagranie 02:22:24, 02:25:43-02:27:30, 02:52:26-02:55:42, k.440).

Pozwany zlecił wykonanie projektu konstrukcji budynku A. M., który dokonał pobieżnych oględzin budynku. Projektant konstrukcji założył, że skoro wcześniej projektowany budynek miał mieć cztery kondygnacje, to jego pierwsza część została wykonana z materiałów, które przeniosłyby obciążenie tych kondygnacji. Informacje dotyczące sposobu wybudowania istniejącego budynku A. M. uzyskał od pozwanego M. N..

(zeznania świadka A. M. nagranie 00:07:16, 00:08:01-00:11:52, 00:13:27-00:13:56, 00:16:58-00:20:49, 00:43:29, 00:58:20, k. 440, zeznania pozwanego M. N. nagranie 03:06:13, k.440).

Ostateczna koncepcja projektu budynku powstała w marcu 2010 r. Na przełomie listopada i grudnia 2010 r. pozwany M. N. przekazał powodowi projekty budowlane segmentów A, B i C. Projekt ten podlegał jednak stosownemu uzupełnieniu na mocy postanowienia z dnia 07.02.2011 r. Na podstawie tych projektów, po uzupełnieniu dokumentów żądanych przez Urząd Miasta w K. – w marcu 2011 r. wydane zostało pozwolenie na budowę. Powodowie uznali, że nie zakończą budowy w 2011 r. i zaplanowali jej wykonanie na 2012 r.

(wniosek o pozwolenie na budowę k.90, projekt budowlany segment B k.91-131, projekt budowlany segment A k.132-167, projekt budowlany segment C k.168-208, postanowienie k. 209, decyzje o pozwoleniu na budowę z dnia 04.03.2011 r. k.210-218, korespondencja elektroniczna k.315-319, zeznania świadka S. J. nagranie 00:28:31, k.406, zeznania powoda S. S. nagranie 01:10:05-01:16:07, k.440, zeznania pozwanego M. N. nagranie 02:29:53-02:30:47, k.440).

W dniu 30 czerwca 2011 r. Prezydent Miasta K. wydał decyzje nr (...) w przedmiocie przeniesienia decyzji o pozwoleniu na budowę segmentu B na K. B., a segmentu C na G. S..

(decyzje k.219-222).

W maju 2012 r. rozpoczęte zostały prace budowlane. Zostały wykonane przeróbki w bryle budynku, były zmienione klatki schodowe, częściowo wyburzone i na nowo wykonane stropy.

(dzienniki budowy segmentów A, B i C k.233-240, fotografie k.277-282, zeznania świadka S. J. nagranie 00:37:00, k.406, K. K. (1) nagranie 01:11:30, k.406, A. K. nagranie 01:14:49-01:15:35, k.406, J. R. nagranie 01:36:45, k.406, zeznania powoda S. S. nagranie 01:17:31, k.440).

Następnym etapem prac było rozebranie istniejącego dachu i kontynuowanie nadbudowy budynku. W czerwcu i lipcu 2012 r. dach został rozebrany, a wykonawca wymurował częściowo ściany kolejnej kondygnacji. Wykonawca stwierdził jednak w toku wykonywanych robót, że istniejący na pierwszej kondygnacji budynku strop nie jest stabilny. Wykonawca stwierdził ugięcie stropu sięgające około kilku centymetrów. Strop tracił stabilność już w momencie wejścia na jego powierzchnię pracowników wykonawcy.

(dzienniki budowy segmentów A, B i C k.233-240, notatka k.253, zeznania świadka S. J. nagranie 00:11:05, 00:16:50, 00:38:37-00:39:45, k.406, K. K. (1) nagranie 01:11:30, k.406, A. K. nagranie 01:14:49-01:15:35, 01:24:43-01:27:06, 01:30:38, k.406, J. R. nagranie 01:36:45, k.406, A. M. nagranie 00:22:24-00:24:37, 00:26:36-00:28:21, k.440, zeznania powoda S. S. nagranie 01:18:33, k.440).

Wykonawca zgłosił swoje zastrzeżenia co do stabilności stropu inwestorowi. Powodowie zgłosili takie zastrzeżenia pozwanemu, który przysłał na konsultację swoich współpracowników. Prace budowlane zostały oficjalnie wstrzymane wpisem do dziennika budowy. Wykonawca, architekt, konstruktor i inspektor nadzoru doszli do wniosku, że najlepszym rozwiązaniem będzie wylanie dodatkowej płyty stropowej nad istniejącą. Powodowie, jako inwestorzy wyrazili na to zgodę.

(dzienniki budowy segmentów A, B i C k.233-240, zeznania świadka S. J. nagranie 00:16:09, k.406, A. K. nagranie 01:19:24, 01:22:08, k.406, J. R. nagranie 01:40:35, k.406, zeznania powoda S. S. nagranie 01:20:24, k.440, zeznania pozwanego M. N. nagranie 02:31:58-02:35:30, 03:04:55, k.440).

Projektant konstrukcji sporządził projekt dodatkowego stropu, dla którego konieczne byłoby wzmocnienie konstrukcji budynku, poprzez wykonanie belek wpuszczonych w ściany budynku. Wykonawca przygotował już częściowo zbrojenie nowego stropu. W trakcie projektowania dodatkowego stropu i jego wsporników okazało się, że ściany piwnic istniejącego budynku nie są wykonane z bloczków betonowych, lecz z pustaków żuzłobetonowych i nie nadają się do oparcia na nich dalszych kondygnacji.

(zeznania świadka S. J. nagranie 00:07:50-00:08:45, 00:31:40-00:34:11, 00:48:34, k.406, A. K. nagranie 01:20:29, 01:32:36-01:33:52, k.406, J. R. nagranie 01:40:35, k.406, A. M. nagranie 00:29:09-00:30:05, 00:50:23, k.440, zeznania powoda S. S. nagranie 01:25:48, 02:12:04-02:13:24, k.440, zeznania pozwanego M. N. nagranie 02:36:12, k.440).

Na spotkaniu 31.07.2012 r. okazało się, że od początku zostały przyjęte błędne założenia, nie jest możliwe wykonanie nadbudowy zaprojektowanej przez pozwanego, bo nośność ścian nie jest wystarczająca. Na spotkaniu w dniu 04.08.2012 r. projektant konstrukcji przedstawił wyniki inwentaryzacji ścian i wykonanych odwiertów. Pozwany oświadczył na spotkaniu, że nie można użyć wykonanego przez niego projektu do nadbudowy. Pozwany zaproponował nadbudowę jednego piętra w konstrukcji drewnianej, bądź wzmocnienie ścian nośnych budynku, co będzie kosztowne i czasochłonne lub też zburzenie całego budynku i wybudowanie go od nowa.

(notatka służbowa k.254-255, 256-258, zeznania świadka S. J. nagranie 00:12:32-00:13:38, 00:52:25, k.406, A. K. nagranie 01:01:16:54-01:18:06, k. 406, J. R. nagranie 01:42:43-01:43:28, k.406, A. M. nagranie 00:31:09-00:33:52, 00:52:30, k. 440, zeznania powoda S. S. nagranie 01:29:24-01:35:01, k.440).

W sierpniu 2012 r. powodowie zażądali doprowadzenia przez pozwanego budynku do stanu umożliwiającego budowę lub też wycofanie się pozwanego z projektu i zwróceniu przez niego powodom poniesionych kosztów budowy. Na zlecenie pozwanego M. N. została wykonana ekspertyza przez biegłego K.. Pozwany jednak nadal nie godził się na kontynuację nadbudowy. Z uwagi na konieczność zadaszania budynku pozwany zapłacił powodom kwotę 25.000 zł na poczet rozliczeń związanych z błędną oceną nośności ścian konstrukcyjnych budynku przy ul. (...). Strony nie doszły do porozumienia w przedmiocie ugodowego zakończenia sporu.

(notatka służbowa z 16.08.2012 r. k.259-260, korespondencja elektroniczna k.320-327, projekt porozumienia k.328-329, pismo powoda S. S. z dnia 17.09.2012 r. k.332-333, dowód przelewu k.335, ocena stanu technicznego budynku k.418-432, zeznania świadka A. M. nagranie 00:30:05, 00:34:37-00:42:08, k. 440, K. K. (1) nagranie 00:56:36-01:00:23, k.406, zeznania powoda S. S. nagranie 01:37:31-01:40:59, 01:42:08-01:44:21, 01:46:31, k.440, zeznania pozwanego M. N. nagranie 02:41:00, 02:47:17, 03:07:06, k.440).

Dach na budynku został ponownie wykonany, po rozbiórce wcześniej pobudowanych ścian kolejnej kondygnacji. Od jesieni 2012 r. do chwili obecnej nie nastąpiła żadna zmiana w stanie budynku.

(zeznania świadka S. J. nagranie 00:19:27-00:21:02, 00:48:07, k.406, A. K. nagranie 01:23:21, 01:34:58, k. 406, J. R. nagranie 01:46:13, k.406, okoliczność niesporna).

Żadna z proponowanych koncepcji nie została ostatecznie przyjęta przez powodów, nie podjęto decyzji o kontynuacji budowy.

(zeznania powoda S. S. nagranie 01:37:31, k.440, zeznania pozwanego M. N. nagranie 02:38:24, k.440).

W październiku 2012 r. powodowie przedstawili pozwanemu M. N. zakres jego udziału w kosztach budowy. Pozwany wycofał się z wcześniejszych propozycji i zaproponował zapłatę poniesionych kosztów ze swojego ubezpieczenia OC. Ubezpieczyciel pozwanego (...) SA odmówiło wypłaty odszkodowania powodom.

(polisa k.366-369, akta szkody (...) – załącznik do akt, korespondencja elektroniczna k.330-331, pismo k.334, zeznania powoda S. S. nagranie 01:46:49-01:50:18, k.440, zeznania pozwanego M. N. nagranie 02:41:00-02:45:15, 02:48:44, k.440).

Powodowie zapłacili pozwanemu za projekt 30.000 zł oraz 2000 zł za badania geologiczne. Ponieśli koszty uzyskiwania dokumentów i pozwoleń, koszty robót budowlanych, wynagrodzenia inspektora nadzoru. Ponoszą też koszty kredytu hipotecznego, który uzyskali na planowaną rozbudowę budynku. Zamierzony przez powodów cel – wybudowanie lokali mieszkalnych nie został osiągnięty. Nie mają oni aktualnie pieniędzy na kontynuowanie dalszych prac budowlanych, które obejmowałyby koszt wzmocnienia konstrukcji.

(pokwitowania k. 250-252, faktury k.261-276, dowód wpłaty k.283, faktury k.284-286, 288, paragon k.287, dowody wpłat kosztów i rat kredytowych k.289-309, zeznania powoda S. S. nagranie 01:52:35, 01:53:53-01:59:47, k.440).

Wykonując projekt przebudowy, nadbudowy i rozbudowy zgodnie z obowiązującymi na czas sporządzenia opracowania Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego, w przypadku projektowania przebudowy, rozbudowy lub nadbudowy do opisu technicznego

należy dołączyć ocenę techniczną obejmującą, w uzasadnionych wypadkach także ocenę aktualnych warunków geologiczno-inżynierskich i stan posadowienia obiektu budowlanego. W projektach załączonych do akt sprawy brak jest takiej oceny. Wspomniana ocena powinna dotyczyć rozwiązań konstrukcyjnych i materiałowych w istniejącym budynku / jego części i mających znaczenie dla projektowanej przebudowy.

(opinia biegłego dr inż. M. G. k. 498-526, 567-574, 600-607).

Pracownia pozwanego opracowała inwentaryzację. Przez inwentaryzację rozumie się opis stanu istniejącego na podstawie obserwacji i pomiarów z natury. W przypadku wykorzystywania inwentaryzacji na potrzeby wydzielenia samodzielnych lokali czy sporządzenia operatu szacunkowego istotna jest tzw. Część architektoniczna inwentaryzacji, która opisuje układ funkcjonalny budynku.

W przypadku gdy inwentaryzacja ma być wykorzystana na potrzeby projektowania konstrukcyjnego (rozbudowa, nadbudowa, przebudowa) oprócz części architektonicznej niezwykle istotna jest część konstrukcyjna, w której autor definiuje rozwiązania materiałowo konstrukcyjne, ich stan oraz zakładaną w dalszych obliczeniach nośność. W przypadku dysponowania jedynie częścią architektoniczną inwentaryzacji należy ją uzupełnić o część konstrukcyjną przed rozpoczęciem projektowania rozbudowy, nadbudowy czy przebudowy.

(opinia biegłego dr inż. M. G. k. 498-526, 567-574, 600-607).

Inwentaryzacja w zakresie architektonicznym bazuje na pomiarach w naturze, natomiast część konstrukcyjna opiera się na oględzinach i odkrywkach. W sytuacji, gdy na podstawie oględzin nie można całkowicie lub nie można jednoznacznie orzec o wybranym elemencie konstrukcji, który jest istotny z punktu widzenia dalszego projektowania, należy wykonać niezbędne odkrywki, a nawet badania (poligonowe, laboratoryjne).

(opinia biegłego dr inż. M. G. k. 498-526, 567-574, 600-607, zeznania świadka S. J. nagranie 00:15:03, k.406).

Pozwany, wykonując inwentaryzację częściowo opierał się na dostarczonym przez powodów projekcie pierwotnym budynku. Choćby częściowe oparcie się na tej dokumentacji było błędne. Dokumentacja projektowa zgromadzona w aktach sprawy (k.353-357) to część projektu budowlanego pierwotnego, który finalnie nie został zrealizowany. Udostępniona przez powodów dokumentacja nie jest dokumentacją powykonawczą, nie wskazuje zatem na rzeczywiście zastosowane rozwiązania. Jakikolwiek bazowanie na niej było błędne. Przygotowana przez pracownię inwentaryzacja zawiera wprawdzie opis techniczny z oceną stanu istniejącego, jednak – jak się okazuje – bazując błędnie na pierwotnej dokumentacji projektowej i nie wykonując odkrywek oraz badań – ocena stanu istniejącego jest tym samym błędna.

(opinia biegłego dr inż. M. G. k. 498-526, 567-574, 600-607).

Wobec powyższego projekt budowlany przebudowy, nadbudowy i rozbudowy budynku usługowego o pomieszczenia mieszkalne, położonego w K. przy ul. (...), sporządzony przez pracownię architektoniczną pozwanego nie zawierał prawidłowo dokonanej inwentaryzacji i oceny konstrukcji, co spowodowało znaczące utrudnienia na etapie realizacji robót budowlanych i w rezultacie ich wstrzymanie.

(opinia biegłego dr inż. M. G. k. 498-526, 567-574, 600-607).

Aby można było określić zakres zmiany kosztów budowy w wyniku ewentualnej zmiany projektu, musi powstać projekt zamienny. Brak przyjętego rozwiązania zamiennego projektu uniemożliwia określenie zmiany przewidywanych kosztów budowy.

(opinia biegłego dr inż. M. G. k. 498-526, 567-574, 600-607).

Wadliwe wykonanie przez biuro pozwanego projektu budowlanego, który stał się podstawą decyzji – pozwolenia na budowę i dalej rozpoczętej realizacji zamierzenia inwestycyjnego powodów, spowodowało ciąg zdarzeń, w wyniku którego powodowie ponieśli określone nakłady. W aspekcie rezultatu – wstrzymania robót budowlanych i niezakończenia realizacji zamierzenia, nakłady te można traktować w kategorii kosztów, które nie przyniosły zamierzonego efektu, a więc tym samym strat.

(opinia biegłego dr inż. M. G. k. 498-526, 567-574, 600-607).

Koszty poniesione przez powodów wynosiły:

1. Koszt opracowania dokumentacji projektowej – 32.0000 zł, w tym kwota 2000 zł za badania geologiczne.
2. Koszty związane z zatwierdzeniem dokumentacji i palcu budowy – 242,30 zł.
3. Koszt robót budowlanych – 118.908,61 zł;
4. Koszt wynagrodzenia inspektora nadzoru inwestorskiego – 6.150 zł.

Łączna kwota powyższych kosztów wynosi zatem 157.300,91 zł.

(opinia biegłego dr inż. M. G. k. 498-526, 567-574, 600-607).

Wykonanie niezbędnych przy inwentaryzacji odkrywek nie spowodowałoby pogorszenia stanu obiektu, ani znaczącego utrudnienia w jego funkcjonowaniu. Aktualne zadaszanie obiektu, którego koszt został ujęty w kosztorysie biegłego i zawiera się w kwocie kosztów robót budowlanych – 118.908,61 zł, stanowi rozwiązanie doraźne. Gdyby miało stanowić rozwiązanie docelowe, to zadaszanie wymagałoby przeprowadzenia modernizacji, której koszt biegły ocenił szacunkowo na 16.500 zł brutto. Koszt ten do chwili zamknięcia rozprawy nie został przez powodów poniesiony. Roboty polegające na wykonaniu przez wykonawcę belki żelbetowej i części ściany II kondygnacji nie stanowią samowoli, gdyż wykonane zostały zgodnie z projektem i pozwoleniem na budowę. Z dziennika budowy wynika, że prace związane z wykonaniem/zbrojeniem stropu zostały rozpoczęte przed wstrzymaniem robót. Roboty związane z rozebraniem nadbudowanych ścian były niezbędne do wykonania zadaszania i zabezpieczenia obiektu.

(opinia biegłego dr inż. M. G. k. 498-526, 567-574, 600-607).

Koszt wywozu odpadów porozbiórkowych został ustalony na podstawie ogólnodostępnych katalogów, w oparciu o metodę uproszczoną kalkulacji, gdzie przemnożono obliczona ilość materiału rozbiórkowego przez koszt utylizacji jednej tony odpadów na podstawie danych rynkowych.

(opinia biegłego dr inż. M. G. k. 498-526, 567-574, 600-607).

Wnioskiem z dnia 3 marca 2013 r., który wpłynął do Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim dnia 7 marca 2013 r. powodowie S. S., K. B. i G. S. wnieśli zawezwanie do próby ugodowej przeciwko M. N., A. M., P. W., Z. B. i A. N., w przedmiocie solidarnej zapłaty przez przeciwników na rzecz wnioskodawców kwoty 357.878,08 zł.

W uzasadnieniu powodowie wskazali, że roszczenie objęte postępowaniem pojednawczym dotyczy odszkodowania za wadliwie wykonaną przez przeciwników2 wniosku dokumentację projektową przebudowy, nadbudowy i rozbudowy budynku mieszkalnego położonego w K. przy ul. (...). Szkada powstawał w wyniku rozpoczęcia prac budowlanych w oparciu o wadliwy projekt konstrukcji budynku. Aktualnie prace są wstrzymane, a powodowie ponieśli szkodę w postaci poniesionych kosztów budowy oraz utraconych korzyści, w łącznej kwocie 357.878,08 zł.

Do zawarcia ugody w postępowaniu pojednawczym nie doszło.

(wniosek k.2-5, protokół posiedzenia k.25 akt I Co 500/13 Sądu Rejonowego w Ostrowie Wlkp.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności nie budzących wątpliwości załączonych do akt dokumentów urzędowych i prywatnych, zeznań świadków i stron, które to zeznania Sąd uznał w powyższym zakresie za wiarygodne.

Sąd oparł się również na opinii biegłego dr inż. M. G., którą to opinię, wraz ze stosownymi wyjaśnieniami i uzupełnieniami, Sąd uznał za pełną i należyście uzasadnioną. Sąd uznał również, że strony nie przedstawiły zarzutów, mogących podważyć przedstawione przez biegłego rozumowanie i wiadomości specjalne, bądź też wiarygodność opinii.

Sąd nie dał wiary:

1. Zeznaniami powoda M. N. w zakresie, iż stroną umowy i osobą z którą pozwany prowadził negocjacje co do treści umowy był tylko powód S. S.. Zeznania te są sprzeczne z zeznaniami S. S., a przede wszystkim z treścią przesłanego przez pozwanego M. N. powodowi S. S. projektu umowy o prace projektowe. Projekt ten – jak wynika z załączonych dokumentów k.310-314, został przesłany powodowi w dniu 19 listopada 2009 r., zatem w okresie pierwotnych negocjacji umowy. W treści projektu (k.311) jako zamawiający wymienieni są wszyscy powodowie K. B., G. S. i S. S., wraz z numerami ich dowodów osobistych. Z treści tego dokumentu – sporządzonego przez pozwanego, wynika zatem, że już na tym etapie negocjacji, wiedział on że umowa ma dotyczyć wszystkich powodów i współwłaścicieli nieruchomości i że będą oni wszyscy występować jako strona tej umowy – zamawiający.

Biorąc pod uwagę wyżej ustalone okoliczności faktyczne, Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powodowie S. S., K. B. i G. S. żądali od pozwanego M. N. solidarnie zapłaty odszkodowania w kwocie 180.000 zł z tytułu nienależytego wykonania umowy o dzieło w postaci projektu architektoniczno-budowlanego przebudowy budynku położonego w K. przy ul. (...).

Pozwany M. N. w pierwszej kolejności podniósł zarzuty braku legitymacji czynnej po stronie powodów K. B. i G. S., zarzucając, że nie byli oni stroną umowy oraz podniósł zarzut przedawnienia roszczeń objętych pozwem z uwagi na treść art. 646 k.c.

W pierwszej kolejności sąd rozważył zarzut braku legitymacji czynnej po stronie pozwanych. W tym zakresie należy zważyć, iż powodowie wykazali, że są współwłaścicielami nieruchomości położonej w K. przy ul. (...), na której jest położony budynek mający być przedmiotem projektu zleconego pozwanemu. Roszczenia objęte pozwem nie mają jednak swojego źródła w prawach rzeczowych przysługujących powodom do przedmiotowej nieruchomości lecz w zobowiązaniu w postaci umowy o dzieło. Jak wynika z ustaleń faktycznych, już na etapie negocjacji treści umowy, jako jej strona zostali wskazani wszyscy powodowie z imienia i nazwiska. Załączony do akt projekt umowy pisemnej (k.311) nie został podpisany przez strony, umowa została bowiem zawarta w formie ustnej, jednakże nie ulega dla sądu wątpliwości, że pozwany miał świadomość, iż stroną umowy – zlecającym wykonanie projektu są wszyscy współwłaściciele nieruchomości. Skoro to pozwany M. N. przedstawił projekt umowy z zamieszczeniem w nim danych wszystkich powodów jako zamawiających, to znaczy że dysponował tymi danymi i pomimo prowadzenia negocjacji tylko z S. S., zdawał sobie sprawę, że ten ostatni działa także w imieniu i na rzecz pozostałych powodów. Dodatkowe potwierdzenie znajduje to w uzgodnieniu projektów trzech osobnych segmentów budynku, co było związane z wydzieleniem przez powodów odrębnych lokali na przedmiotowej nieruchomości. Zmiana projektu została zaakceptowana przez pozwanego M. N. i jak wynika z jego zeznań, miał on wiedzę o przyczynie tej zmiany.

Nie ulega wątpliwości, że stroną umowy o dzieło w rozumieniu art. 627 i nast. k.c. - zamawiającym, może być większa liczba osób, ze skutkami przewidzianymi w art. 366 i 367 k.c. (zobowiązania solidarne). W niniejszej sprawie, biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, zamawiającym w umowie o dzieło z pozwanym M. N., byli wszyscy powodowie, zatem mieli oni wszyscy (art. 367 k.c.) legitymację do wytoczenia powództwa. Zarzut pozwanego w tym zakresie nie mógł zostać uwzględniony.

Kolejnym rozważnym przez Sąd zarzutem był podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczeń z art. 646 k.c. Zgodnie z treścią powyższego przepisu, roszczenia wynikające z umowy o dzieło przedawniają się z upływem lat dwóch od dnia oddania dzieła, a jeżeli dzieło nie zostało oddane – od dnia, w którym zgodnie z treścią umowy miało być oddane.

Termin przedawnienia roszczeń wynikających z umowy o dzieło, przysługujących zarówno zamawiającemu, jak i przyjmującemu zamówienie, wynosi dwa lata i rozpoczyna swój bieg w dniu oddania dzieła. Przewidziany w art. 646 k.c. termin przedawnienia nie dotyczy roszczeń wynikających z tytułu odpowiedzialności przyjmującego zamówienie za wady dzieła. W odniesieniu do wskazanych roszczeń należy stosować terminy przedawnienia określone w przepisach o rękojmi przy sprzedaży – zgodnie z treścią art. 638 k.c.

W świetle ustaleń faktycznych, nie ulega wątpliwości, że sporządzony przez pozwanego M. N. projekt budowlany zawierał wadę w postaci nieprawidłowych obliczeń nośności konstrukcji ścian, która to wada uniemożliwiła realizację zamierzenia budowlanego powodów.

Należy podkreślić, że wada ta ujawniła się w sierpniu 2012 r. w trakcie prac budowlanych i doprowadziła do ich całkowitego wstrzymania. O wadzie pozwany został niezwłocznie zawiadomiony, co jest okolicznością bezsporną, gdyż, jak wynika z okoliczności faktycznych, podjął on działania mające na celu kontynuację prac budowlanych wskazując powodom różne rozwiązania tego problemu.

Należy jednak stwierdzić, że z uwagi na treść art. 568 k.c. nawet przy zachowaniu terminu z art. 563 k.c., uprawnienia powodów z tytułu rękojmi za wady projektu wygasły z uwagi na upływ rocznego terminu od dnia wydania dzieła (art. 568 w brzmieniu sprzed zmiany z dnia 25.12.2014 r.)

Z uwagi na treść art. 55 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U.2006.90.631 j.t. ze zm.) wygasły również ewentualne roszczenia powodów wobec pozwanego jako autora utworu (projektu budowlanego). Należy jednak podkreślić, że powodowie nie wywodzili wobec pozwanego M. N. żadnych roszczeń wynikających z cytowanej ustawy o prawie autorskim.

Należy jednak podkreślić, że powodowie niezależnie od realizacji uprawnień z tytułu rękojmi za wady, mogą na zasadach ogólnych (art. 471 i nast. k.c.) dochodzić od wykonawcy odszkodowania z powodu nienależytego wykonania zobowiązania.

Roszczenia o naprawienie szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania lub nienależytego wykonania zobowiązania przedawniają się, co do zasady, tak jak roszczenie wierzyciela wobec dłużnika o wykonanie zobowiązania, tj. w takim samym terminie jak to roszczenie i również, licząc od dnia jego wymagalności. Od tego rozwiązania nie ma żadnych wyjątków, gdy chodzi o przedawnienie roszczenia o naprawienie szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania oraz roszczenia o naprawienie szkody wynikłej z nienależytego wykonania zobowiązania spowodowanego zwłoką dłużnika. (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2013 r. II CSK 602/12 OSNC-ZD 2014/2/27, LEX nr 1353159, patrz też: Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 18 grudnia 2014 r. I ACa 634/14, LEX nr 1668635).

Bieg przedawnienia roszczenia powodów z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania przez pozwanego M. N. rozpoczął się zatem od dnia oddania dzieła, to jest od 1 grudnia 2010 r. termin ten, zgodnie z cytowanym wyżej art. 646 k.c. wynosił dwa lata i upływał 1 grudnia 2012 r.

Zgodnie z art. 123 § 1 pkt.1) i 2) k.c., bieg przedawnienia przerywa się:

- 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsiębiorcą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia;
- 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje.

Uznanie roszczenia nie musi przybrać postaci oświadczenia woli, bieg przedawnienia przerywa bowiem także tzw. uznanie niewłaściwe. Uznanie roszczenia nie zostało zdefiniowane w przepisach kodeksu cywilnego. Ustawa przewiduje jedynie skutek dokonania tej czynności w postaci przerwania biegu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.). W doktrynie prawa i judykaturze przyjmuje się, że uznanie roszczenia może być dokonane w dwóch formach: jako uznanie właściwe oraz uznanie niewłaściwe. Pierwsze stanowi nieuregulowaną odrębnie umowę ustalającą co do zasady i zakresu istnienie albo nieistnienie jakiegoś stosunku prawnego, drugie zaś określone jest jako przyznanie przez dłużnika wobec wierzyciela istnienia długu. Uznanie niewłaściwe jest więc oświadczeniem wiedzy a nie woli dłużnika (por. uzasadnienie wyroku SN z 19 marca 1997 r., II CKN 46/97, OSNC 1997/10/143). Taki charakter uznania niewłaściwego zaaprobował też SN w uzasadnieniu orzeczenia z 7 grudnia 1957 r. (OSP i KA 1958, poz. 194) stwierdzając między innymi, że "uznanie niewłaściwe nie jest czynnością prawną, a jedynie przyznaniem obowiązku świadczenia wynikającego z innego źródła, a więc deklaratywnym stwierdzeniem, że taki obowiązek istnieje i że dłużnik nie zamierza się uchylić od jego wypłacenia". Powyższe stanowisko SN i stanowisko doktryny podkreślają, że niewłaściwe uznanie roszczenia nie jest czynnością abstrakcyjną. Tytułem zobowiązania dłużnika pozostaje wierzytelność którą uznano. Osoba uznająca roszczenie, nie traci zatem możliwości wykazywania, że roszczenie to w rzeczywistości nie istnieje (por. wyrok SN z 4 lutego 2005 r., I CK 580/04, LEX nr 301787). Uznanie roszczenia definiuje SN w wyroku 7 marca 2003 r. (I CKN 11/01, LEX nr 83834), jako każdy przypadek wyraźnego oświadczenia woli lub też innego jednoznacznego zachowania się dłużnika wobec wierzyciela, z którego wynika, że dłużnik uważa roszczenie za istniejące. Przejawem uznania niewłaściwego może być w szczególności zapłata części długu (por. M. Pyziak-Szafnicka - Komentarz do art. 123 k.c. teza 33, LEX; wyrok SA w Gdańsku z 8 stycznia 2013 r., V ACa 913/12, LEX nr 1314724) – (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 17 marca 2015 r. I ACa 1375/14 LEX nr 1675896).

W niniejszej sprawie pozwany M. N. zapłacił powodowi kwotę 25.000 zł na poczet rozliczeń związanych z błędną oceną nośności ścian konstrukcyjnych budynku przy ul. (...). W ocenie Sądu nie można inaczej zinterpretować tej czynności pozwanego, jak potwierdzenia istnienia roszczenia powodów z tytułu błędnej oceny nośności ścian w wykonanym przez pozwanego projekcie. Nie ma przy tym znaczenia, czy pozwany w niniejszej sprawie kwestionował roszczenie powodów czy też nie, nie ma też znaczenia, że aktualnie pozwany zaprzecza jakiegokolwiek uznaniu długu. Jak wyżej wskazano, poprzez uznanie niewłaściwe pozwany nie utracił możliwości kwestionowania roszczenia co do zasady i wysokości. Zapłata na rzecz powodów kwoty 25.000 zł ze wskazanym wyżej uzasadnieniem tej płatności, stanowi – zdaniem Sądu – czynność pozwanego, uzasadniająca przyjęcie uznania niewłaściwego w rozumieniu art. 124 § 1 pkt.2) k.c., a tym samym przerwanie biegu przedawnienia roszczeń odszkodowawczych powodów wobec pozwanego, wynikających z nienależytego wykonania zobowiązania – umowy o sporządzenie projektu budowlanego.

Zapłata ta nastąpiła dnia 7 września 2012 r., a zatem przed upływem terminu przedawnienia roszczeń powodów. Zgolenie z treścią art. 124 § 1 k.c. bieg terminu przedawnienia rozpoczął się na nowo z dniem 07.09.2012 r. i upływałby dnia 07.09.2014 r. Poprzez złożenie w dniu 07.03.2013 r. do Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim wniosku o zawezwanie do próby ugodowej, powodowie kolejny raz przerwali bieg terminu przedawnienia roszczeń odszkodowawczych wobec pozwanego, i to na podstawie art. 123 § 1 pkt.1) k.c., poprzez dokonanie przed sądem czynności zmierzającej do zaspokojenia roszczenia. Termin ten uległ zatem przedłużeniu o kolejne dwa lata, to jest do dnia 07.03.2015 r. Pozew w niniejszej sprawie został złożony przez powodów w dniu 6 lutego 2014 r., a zatem przed upływem terminu przedawnienia roszczeń odszkodowawczych wobec pozwanego.

Zarzut pozwanego, dotyczący przedawnienia roszczeń powodów, z powyższych względów nie zasługiwał na uwzględnienie.

Należy zatem stwierdzić, że roszczenia powodów o zapłatę przez pozwanego odszkodowania za nienależyte wykonanie zobowiązania, w oparciu o art. 471 k.c. przysługiwały wszystkim powodom jako wierzycielom solidarnym i roszczenia te, w chwili wytoczenia powództwa nie uległy przedawnieniu.

W odniesieniu zatem do żądania zapłaty określonego w pozwie, Sąd zważył, iż niewadliwe wykonanie dzieła jest zasadniczym obowiązkiem przyjmującego zamówienie. Przepisy dotyczące umowy o dzieło nie przewidują szczególnego obowiązku osobistego wykonania dzieła przez przyjmującego zamówienie. Oznacza to, iż może on

korzystać z pomocy innych osób przy wykonaniu dzieła, jak też powierzyć wykonanie dzieła innym osobom. Za działania i zaniechania tych osób ponosi on odpowiedzialność jak za własne działania i zaniechania, zgodnie z ogólnymi zasadami odpowiedzialności kontraktowej (art.474 k.c.) (patrz: „Kodeks cywilny. Komentarz. Tom II. Zobowiązania.”, pod red. Konrada Osajdy, Wydawnictwo C.H.Beck Warszawa 2013 r. str. 1173).

Dochodząc roszczenia odszkodowawczego w oparciu o art. 471 k.c. powodowie powinni wykazać fakt nienależytego wykonania zobowiązania przez pozwanego, szkody wynikającej z tego faktu oraz związku przyczynowego między tymi zdarzeniami. Na wierzycielu ciąży także dowód co do tego, że zobowiązanie dłużnika w danej sytuacji istniało, a także treści tego zobowiązania. Wierzyciel nie musi jednak wykazywać, jaki rodzaj naruszenia zobowiązania (niewykonanie czy nienależyte wykonanie zobowiązania) w danej sytuacji wystąpił. Art. 471 k.c. wprowadza wrzuszalne domniemanie, w myśl którego do niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania doszło na skutek okoliczności, za które dłużnik odpowiada.

W świetle ustaleń faktycznych, w szczególności wobec treści opinii biegłego, należy uznać, iż pozwany M. N. w sposób wadliwy wykonał przedmiotowy projekt budowlany, na skutek niedbalstwa nie dokonując prawidłowej inwentaryzacji istniejącego budynku w zakresie wytrzymałości konstrukcji tego budynku. Pozwany, jako profesjonalny podmiot, zawodowo zajmujący się wykonywaniem projektów budowlanych, powinien przewidywać, że istniejący budynek może być wykonany niezgodnie z projektem, także w zakresie zastosowanych materiałów. Należyta staranność działania pozwanego powinna polegać na dokonaniu prawidłowych oględzin i badań stanu budynku oraz wykorzystanych do jego budowy materiałów. Z okoliczności faktycznych wynika, że pozwany nie miał w tym zakresie żadnych przeszkód w dostępie do przedmiotowego budynku, z dokładnych oględzin zrezygnował on sam, jak i projektant konstrukcji budynku, za którego działania pozwany odpowiada jak za działania własne. Okoliczność powyższa stanowi w ocenie sądu nienależyte wykonanie zobowiązania, a tym samym uzasadnia odpowiedzialność pozwanego z art. 471 k.c. z związku z art. 487 k.c. (tak też Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 18 grudnia 2014 r. I ACa 634/14, LEX nr 1668635).

Drugą przesłanką odpowiedzialności pozwanego z art. 471 k.c. jest wystąpienie po stronie powoda szkody. W tym zakresie należy zważyć, iż zamierzony przez powodów cel umowy o wykonanie projektu budowlanego – nadbudowa i rozbudowa budynku przy ul. (...) w K. nie został osiągnięty. Z uwagi na brak odpowiedniej nośności ścian projekt sporządzony pozwanego nie nadaje się do realizacji. Okoliczność ta powinna zostać ustalona jeszcze przed sporządzeniem projektu, na etapie zbierania wymaganych informacji, także co do sposobu pobudowania istniejącego budynku. Tymczasem w niniejszej sprawie okoliczność ta ujawniła się już na zaawansowanym etapie prac budowlanych. Próby naprawienia błędu w założeniach konstrukcyjnych nie dały rezultatu. Proponowane przez pozwanego M. N. rozwiązania nie zostały zaakceptowane przez powodów, należy przy tym zważyć, iż rozwiązania te były całkowicie różne od pierwotnie założonej inwestycji. W powyższej sytuacji, Sąd uznał, iż wszystkie wydatki powodów związane z przedmiotową inwestycją budowlaną stanowią ich szkodę, gdyż nie doprowadziły one do zrealizowania celu zawarcia umowy.

W oparciu o treść opinii biegłego, Sąd uznał, iż pozwani ponieśli następujące straty (art. 361 § 2 k.c.) –

1. Koszt opracowania dokumentacji projektowej – 32.0000 zł, w tym kwota 2000 zł za badania geologiczne.
2. Koszty związane z zatwierdzeniem dokumentacji i palcu budowy – 242,30 zł.
3. Koszt robót budowlanych – 118.908,61 zł;
4. Koszt wynagrodzenia inspektora nadzoru inwestorskiego – 6.150 zł.

Łączna kwota powyższych kosztów wynosi zatem 157.300,91 zł.

Powyzszą kwotę należało pomniejszyć o 25.000 zł zapłacone przez pozwanego na poczet rozliczeń związanych z błędną oceną nośności ścian. Kwota szkody, wykazana przez powodów wynosiła zatem 132.300,91 zł i taką też kwotę Sąd zasądził od pozwanego solidarnie na rzecz powodów.

Odsetki za opóźnienie w płatności Sąd ustalił na podstawie art. 481 k.c. określając termin ich naliczenia zgodnie z żądaniem pozwu, to jest od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu, które nastąpiło w niniejszej sprawie w dniu 19.02.2014 r.

W odniesieniu do pozostałych żądań – do kwoty 180.000 zł powództwo podlegało oddaleniu, w szczególności z uwagi na niewykazanie przez powodów pozostałego zakresu szkody oraz pozostawania jej w związku przyczynowym z nienależytym wykonaniem umowy przez pozwanego.

W takim związku przyczynowym nie pozostaje – zdaniem Sądu – szkoda związana z ewentualnym zalewaniem budynku podczas rozbudowy (w okresie, gdy został zdjęty dach), gdyż należy to do działania i zaniechania inwestora lub wykonawcy. Również koszty zaciągniętego na budowę kredytu – w ocenie Sądu nie pozostają w adekwatnym związku przyczynowym z wadliwym sporządzeniem projektu przez pozwanego. Sąd – na podstawie dokonanych ustaleń faktycznych, uznał, że powodowie wykazali zakres szkody oraz związek przyczynowy z działaniem pozwanego, tylko w zakresie szkód wskazanych w opinii biegłego, w wyżej opisanym zakresie. W pozostałej części Sąd uznał, że szkoda w postaci utraconych korzyści, wstawienia okien i drzwi oraz podwyższeniem jakości założonego na budynku dachu, zapłacie pozostałej części wynagrodzenia wykonawcy, nie została przez powodów wykazana (art.6 k.c.).

W pozostałe części, ponad zasądzoną w pkt. 1 wyroku kwotę, powództwo podlegało oddaleniu.

Sąd nie uznał za uzasadnione zarzutów pozwanego M. N., w zakresie, iż nieprawidłowe wykonanie inwentaryzacji budynku powodów nastąpiło na skutek okoliczności, za które pozwany nie odpowiada. W szczególności, jak już wyżej wskazano, pozwany za osoby którym zlecił wykonanie dzieła odpowiada jak za działania i zaniechania własne (art. 474 k.c.). Ponadto, zgodnie z art. 355 § 1 i 2 k.c. pozwany, jako profesjonalista, zajmujący się zawodowo sporządzaniem projektów budowlanych, powinien przy wykonaniu zobowiązania zachować należyta, odpowiadającą jego profesjonalizmowi – staranność działania. Pozwany zatem nie może zwolnić się od odpowiedzialności odszkodowawczej w niniejszej sprawie, na tej podstawie, że zawierzył treści niekompletnej dokumentacji technicznej istniejącego budynku, lub jak sam twierdzi, w zapewnienia powoda, co do jakości użytych do budowy materiałów. Dochowując należytej, oczekiwanej od profesjonalisty staranności, pozwany winien dokonać prawidłowej inwentaryzacji istniejącego budynku i bez wątpliwości ustalić z jakich materiałów został on faktycznie wybudowany. Niedochowanie tej staranności stanowi zawinione działanie pozwanego, a zarzuty wobec informacji uzyskanych od powodów nie mogą stanowić okoliczności eksculpacyjnej (zwalniającej z winy) pozwanego.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. rozdzielając je stosunkowo, przyjmując że powód wygrał sprawę w $\frac{3}{4}$ części a pozwany w $\frac{1}{4}$ części. Na koszty postępowania w niniejszej sprawie składały się: 4.262,54 zł wydatków na opinię, 9.000 zł opłaty sądowej, 3.617 zł x2 kosztów zastępstwa procesowego. Łączna kwota kosztów wynosiła 20.496,54 zł. Powodowie uiścili wydatki na opinię, opłatę sądową i wynagrodzenie adwokata, co daje łącznie 16.879,54 zł. Biorąc pod uwagę proporcję rozdzielonych kosztów, $\frac{3}{4}$ z kwoty 20.496,54 zł wynosi 15.372,39 zł i taką też kwotę Sąd zasądził solidarnie od pozwanego na rzecz powodów, tytułem częściowego zwrotu kosztów postępowanie.

SSO Jacek Chmura